

Tilskuddsordning for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene “Ressurskrevende tjenester”

Helse og mestring

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene.

Ressurskrevende brukere kan være personer med utviklingshemming, personer med funksjonsnedsettelse, eldre med fysisk eller mental svikt og personer med psykiske lidelser eller rusproblemer

Personer over 67 år omfattes ikke av ordningen.

I 2024 var det på landsbasis 8 665 mottakere, og det ble utbetalt 13,5 milliarder kr.

Kontrollrapport 2024 Helsedirektoratet

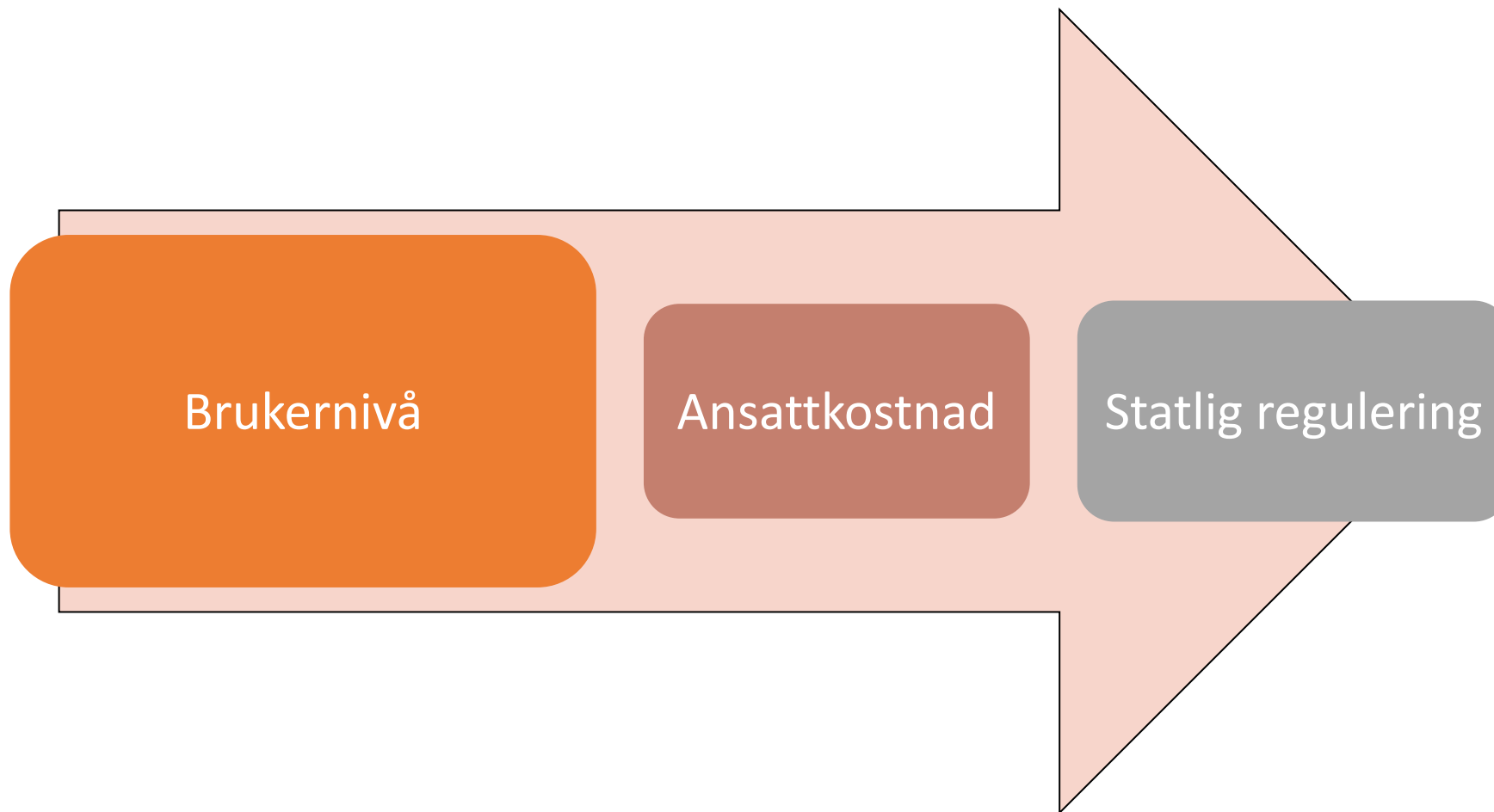
Tilskuddsordningen Særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

11 kommuner ble kontrollert

5 kommuner måtte tilbakebetale totalt 18,7 millioner kroner.

Kontrollen viste at kommunene gjennomgående ikke har tilfredsstillende systemer for registrering og dokumentasjon for faktisk utførte timeverk. Flere kommuner bruker vedtaket om tjenester og turnuslister, som grunnlag for refusjonskravet. Videre har kommunene varierende og mangelfulle systemer for daglig registrering av timer utført av tjenesteutøver per bruker.

Tre punkter som avgjør refusjonsbeløp

Brukernivå

- Hver avdeling identifiserer brukere som mottar omfattende helsetjenester.
- Estimeres daglig behov

28. okt Tirsdag							
	Minutter	Antall personell	Antatt brukt	Assistent - Lav sats	Fagarbeider - Høy sats	Høyskole - Lav sats	Nattevakt - Blandet
Dagvakt	320	1	320	320			
Dusj							
Kveldsvakt	120	1	120		120		
Nattevakt	180	1	180				180

Brukernivå

- Gjennom året justeres planlagt tidsbruk til faktisk tidsbruk.
- Det er kun direkte brukertid som gir refusjon, dvs når tjenesteyter er i direkte interaksjon med bruker.
- Alt av administrasjonsarbeid, opplæring/veiledning, reisetid etc faller utenfor tilskuddsordningen.
- Tidsbruk pr yrkesgruppe summeres opp til et totalt timeantall for hele året pr bruker.

28. okt Tirsdag							
	Minutter	Antall personell	Antatt brukt	Assistent - Lav sats	Fagarbeider - Høy sats	Høyskole - Lav sats	Nattevakt - Blandet
Dagvakt	320	1	320	320			
Dusj							
Kveldsvakt	120	1	120		120		
Nattevakt	180	1	180				180

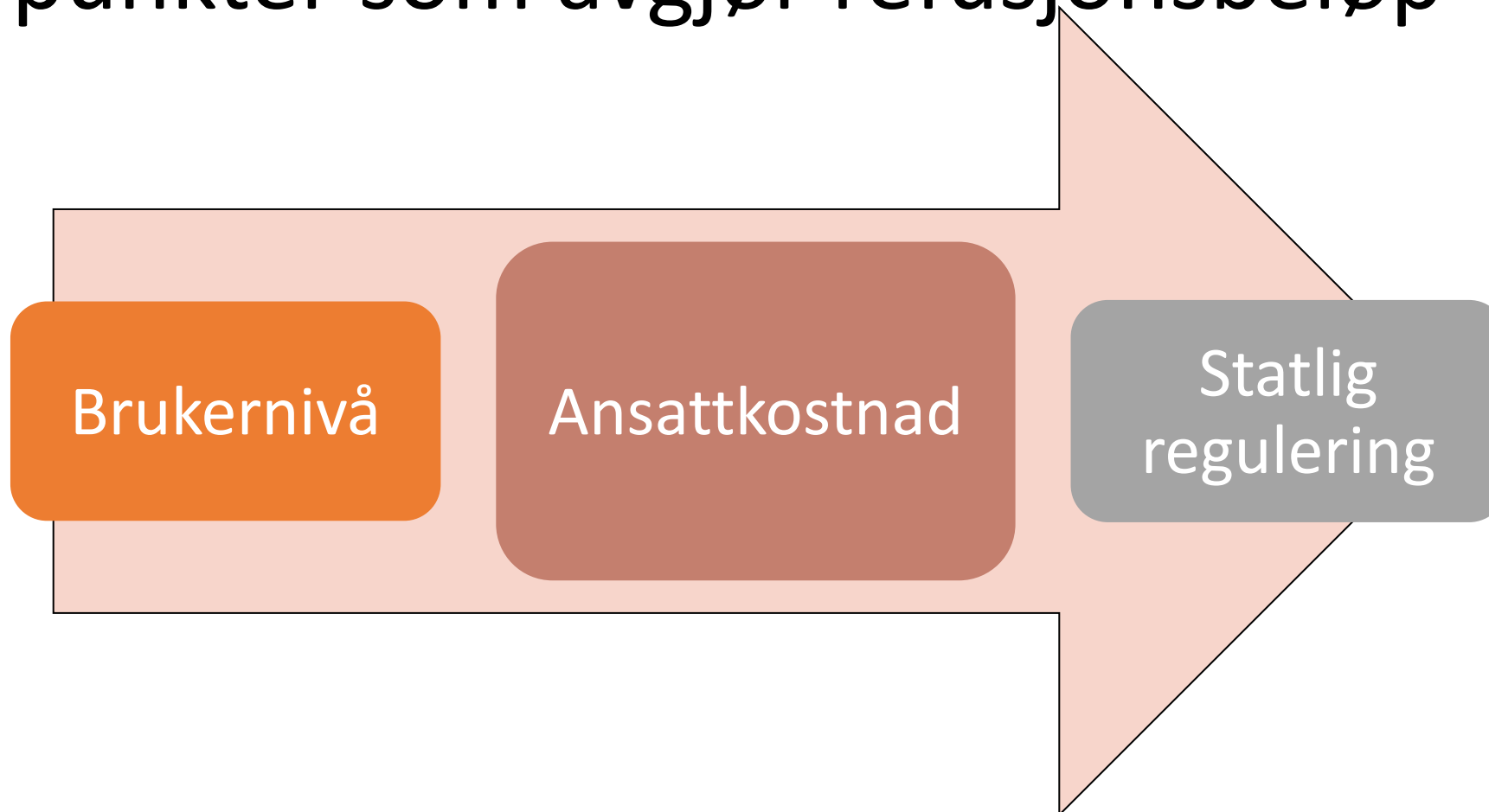

28. okt Tirsdag							
	Minutter	Antall personell	Antatt brukt	Assistent - Lav sats	Fagarbeider - Høy sats	Høyskole - Lav sats	Nattevakt - Blandet
Dagvakt	320	1	320	320			
Dusj							
Kveldsvakt	150	1	150		150		
Nattevakt	180	1	180				180
Ekstra behov	120	2	240	120		120	

Brukernivå

- Tjenestekontoret går gjennom alle brukere for å sjekke omfang av tjenester på tvers. Dette krever mye administrativ innsats for å sikre at alle brukere kommer med.
- *Egenbetaling fra bruker (f.eks institusjonsopphold, praktisk bistand etc.) oppdateres jevnlig gjennom året. Dette kommer til fratrekk i refusjonsordningen.*

Tre punkter som avgjør refusjonsbeløp

Ansattkostnad

Det gjøres utplukk av lønn til ansatt i Helse og mestring som jobber i avdelinger som har brukere som omfattes av ordningen.

- Kun direkte lønnsutgifter skal være med
- Ved sykefravær og permisjon skal kun direkte lønnsutgifter til den som til enhver tid utfører arbeidet, medtas.

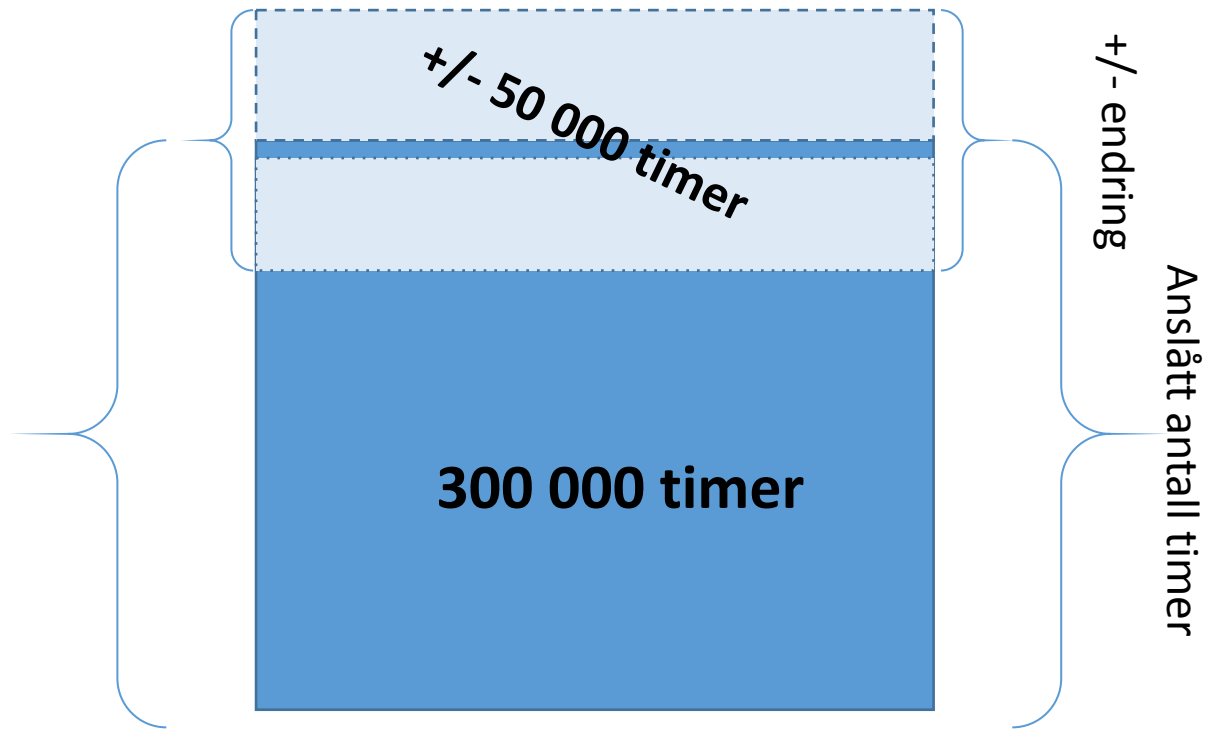
Ansattkostnad

Innbetaling til premiefond:

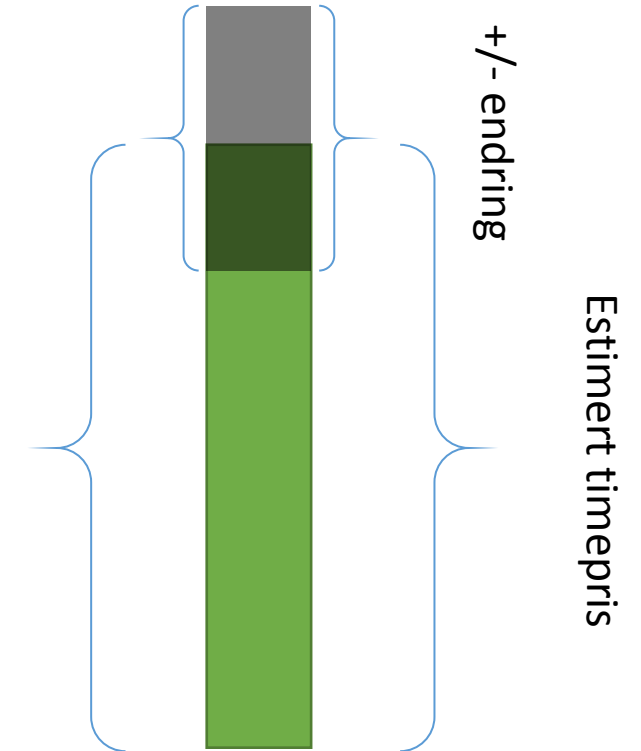
- Påvirker årets pensjonssats
- Ved større innbetalinger i år senkes pensjonssats. Dette slår direkte ut i timeprisen kommunen kan ta pr yrkesgruppe.

	Timepris ved høy pensjonssats	Timepris ved lav pensjonssats
Beregningsgrunnlag	356	356
Pensjonssats	24 %	8 %
Pensjonstillegg i kr	85	28
Arbeidsgiveravgift	62	54
Timepris ressurskrevende	504	439

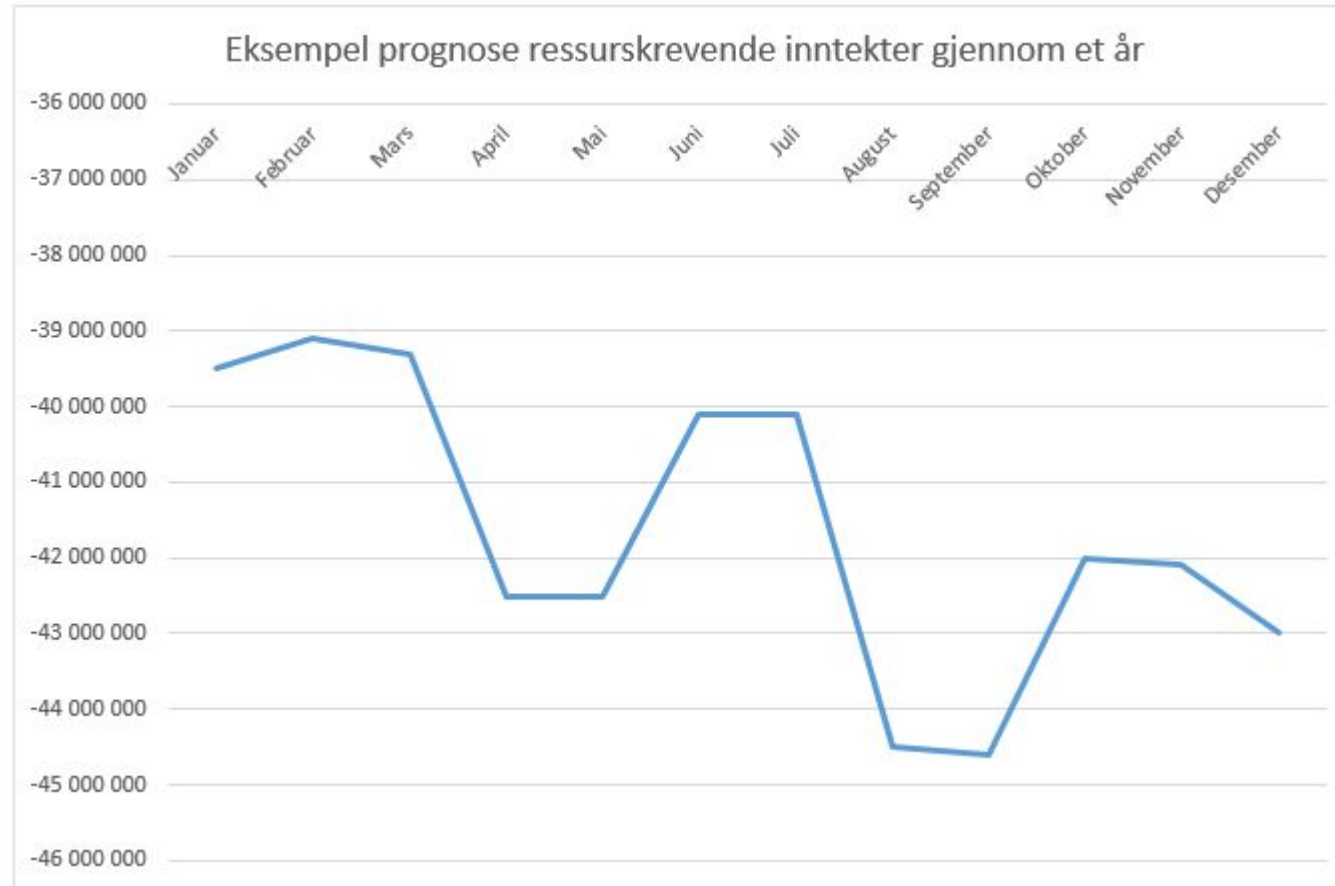
Totalt antall timer levert

Total timepris

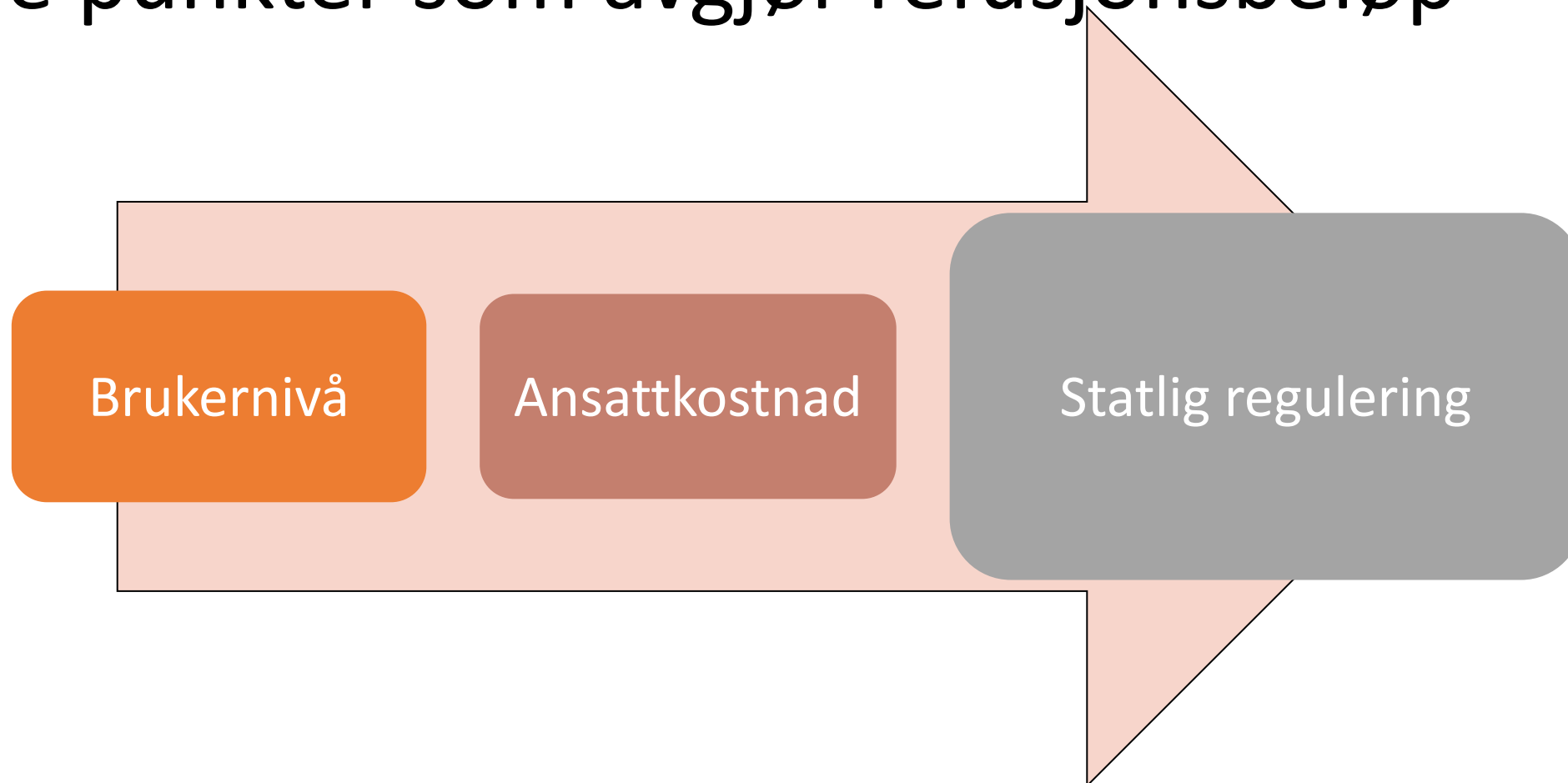

Endringer både i timeleveranse og timepris gjennom året gjør det utfordrende å gi en prognose. Endelig resultat er ikke ferdigstilt før ca midten av februar året etter søknadsår.

Endringer i timeleveranse, timepris og statlig regulering kan gjøre store utslag i prognose for ressurskrevende inntekter gjennom året.

Tre punkter som avgjør refusjonsbeløp

Statlig regulering

- I Statsbudsjettet for 2025 (som legges frem i 2024) blir det anslått satser som vil gjelde for refusjonsordningen i 2025.
- I Statsbudsjettet for 2026 (som legges frem i 2025) blir endelige satser bekreftet.

	Foreslåtte satser i SB26	Anslag i SB25
Egenandel 1	kr 355	kr 374
Innslagspunkt	kr 1 921 000	kr 1 933 140
Innslagspunkt PU	kr 681 000	kr 592 000

Hvordan regnes refusjonsbeløpet ut?

1: Summerer opp alle timer pr yrkesgruppe for alle brukere;

(50 000 timer Høyskole-gruppen, 78 000 timer fagarbeider-gruppen, 400 timer leger osv)

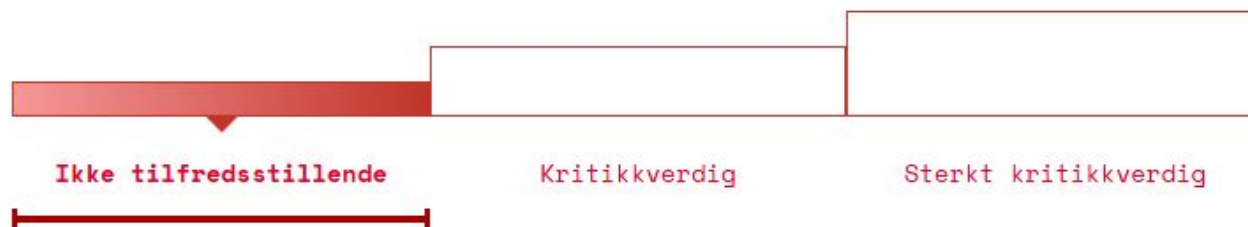
2: Tar antall timer og ganger opp med kostnad pr time for den aktuelle gruppen;

(50 000 * 500 = 25 mill. 78 000 * 450 = 35,1 mill osv)

3. Den totale kostnaden dette utgjør danner grunnlaget før fradragene som følger av de statlige reguleringene (neste side)

Hvordan regnes refusjonsbeløpet ut?

	Antall timer:	335 000
	Kostnad for timene:	178 000 000
	Fratrekk for egenbetaling fra brukere	-1 000 000
Innslagspunkt -> 1 921 000 pr bruker:	49 brukere:	-94 129 000
Innslagspunkt PU -> 681 000 pr bruker	24 brukere:	-16 344 000
Egenandel 1 -> 355 kr pr innbygger i kommunen	49 009 innbyggere:	-17 398 195
Sum:		49 128 805
Fratrekk egenandel 2 - > 10% av gjenværende sum:		-4 912 881
Refusjon til Larvik kommune:		44 215 925

Konklusjoner

- Kommunal- og distriktsdepartementet har ikke utformet tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i tråd med kravene i reglement for økonomistyring i staten. Beregning av tilskuddsbeløp krever informasjon som kommunene ikke har forutsetninger for å gi.
- Departementet har ikke fulgt opp svakheter i Helsedirektoratets kontroll og forvaltning av tilskuddsordningen.
- Helsedirektoratet har ikke etablert et tilstrekkelig system for kontroll for å forebygge, avdekke og korrigere feil i kommunenes refusjonskrav.
- Direktoratet har ikke gjort nok for å sikre lik praksis og forståelse av regelverket for ordningen.

Oppsummering

- Revisor er godt fornøyd med systemet for beregning av refusjonsbeløp i Larvik kommune
- Kontrollrutiner for å fange opp alle brukere som inngår i ordningen er på plass
- Kontrollrutiner knyttet til hver avdeling ifm kostnadsnivå
- Larvik kommune mottar mindre i refusjonsbeløp enn kommunene rundt oss. Vi ser at dette skyldes nivået på tjenestene som blir gitt.
- Får henvendelser fra eksterne aktører om å kjøpe inn tjeneste rundt utregning. Disse er basert på «ovenfra og nedover» beregning. Larvik benytter «nedenfra og oppover» som sikrer god kontroll ned på enkeltindivid.